

EGSO VIJESTI LISTOPAD 2024

Izvešće Marija Draghija zacrtava put prema naprijed: imamo li hrabrosti i političke volje obnoviti konkurentnost EU-a?

Objava izvješća Marija Draghija ponovno je usmjerila pozornost na činjenicu da se hitno moramo suočiti s europskim gospodarskim izazovima. Izvješća Enrica Lette i Marija Draghija glasno su oglasila zvona za uzbunu: Europa se nalazi na prekretnici i ne smijemo stajati prekriženih ruku.

Ulog je veći nego ikad: tijekom posljednja dva desetljeća gospodarski rast EU-a sustavno je sporiji od onog u Sjedinjenim Državama, a i Kina nam se brzo približava. U razdoblju od 2002. do 2023. razlika u BDP-u između EU-a i SAD-a (po cijenama iz 2015.) povećala se s nešto više od 15 % na zabrinjavajućih 30 %. Usporedba je još očitija kad je riječ o paritetu kupovne moći: razlika se povećala s 12 % na značajnih 34 %.

Regulatorno okruženje u Europi jedan je od najvećih izazova. Brojke su zapanjujuće: u razdoblju od 2019. do 2024. EU je donio približno 13 000 zakonodavnih akata, u usporedbi s oko 3 500 u SAD-u.

To regulatorno opterećenje dovelo je do znatnih troškova usklađivanja za poduzeća i preusmjeravanja resursa s inovacija i poboljšanja rezultata. Osim toga, dovelo je i do zabrinjavajućeg trenda preseljenja poduzeća izvan EU-a. Između 2008. i 2021. Europu je napustilo 30 % europskih „jednoroga”.

Kao što je naglasio Mario Draghi, ulaganja sama po sebi neće potaknuti napredak Europe. Do značajnog napretka trebalo bi doći putem reformi. Moramo se usredotočiti na dovršenje jedinstvenog tržišta, uklanjanje prepreka i davanje prednosti usklađenom pristupu smanjenju opterećenja i pojednostavljenju propisa. To su ključni koraci koji se mogu poduzeti odmah i bez velikih političkih borbi, a koji bi donijeli konkretne koristi poduzećima, posebno MSP-ovima kao okosnici naših gospodarstava.

Osim toga, ne možemo zanemariti međusobnu povezanost naših sektora i gospodarstava. Poboljšanja u jednom području mogu dovesti do pozitivnih lančanih učinaka u drugim područjima. Primjerice, integracijom umjetne inteligencije i tehnologija temeljenih na podacima može se poduprijeti pametnije upravljanje energijom u svim industrijama, čime bi se znatno smanjili troškovi i emisije, od napredne proizvodnje do precizne poljoprivrede. Moramo težiti takvoj sinergiji.

Put prema naprijed je jasan. Europa ima kapacitet, talente i inovacijski potencijal za ponovno stjecanje konkurentske prednosti, ali za to će biti potrebna snažna politička volja, suradnja i usmjerenost na dugoročne strateške ciljeve. Sada je na nama – institucijama EU-a i državama članicama – da te prilike pretvorimo u djela koja donose stvarne promjene.

Autor: Stefano Mallia, predsjednik Skupine poslodavaca EGSO-a

[EESC info October 2024](#)

Kako AI može pomoći tvrtkama i regulatorima da bolje upravljaju regulatornim preopterećenjem EU-a

Regulatorni labirint Europske unije pod sve je većim nadzorom jer poduzeća i kreatori politika priznaju da smo dosegli točku zasićenja. U svojim izvješćima o jedinstvenom tržištu i konkurentnosti EU-a, bivši talijanski premijeri Enrico Letta i Mario Draghi pozvali su na hitno smanjenje regulatornog tereta koji opterećuje europske tvrtke, a koji koči gospodarski rast i napore za dekarbonizaciju.

Regulatorno preopterećenje

Na saveznoj razini, Sjedinjene Države donijele su 3500 zakona i oko 2000 rezolucija između 2019. i 2024. Za usporedbu, Europska unija donijela je nevjerojatnih 13 000 akata u istom razdoblju, kako je istaknuo Draghi u svom izvješću. Ovakav obim propisa predstavlja golem pritisak na poduzeća, posebno mala i srednja poduzeća, kojima često nedostaju resursi za snalaženje u ovim složenim regulatornim okvirima.

Potreban je novi pristup

Potreban nam je svježi, inovativni pristup prema reguliranju. Sadašnji sustav prisiljava poduzetnike da prolaze stotine stranica pravnih tekstova kako bi utvrdili koja se pravila primjenjuju na njihovo poslovanje. Ovaj zadatak, koji se često povjerava odvjetnicima ili konzultantima, sve je veći teret za tvrtke, zahtijevajući i vrijeme i financijska sredstva. Za mala i srednja poduzeća ovo je opterećenje nesrazmjerno veliko, budući da mali i srednji poduzetnici često moraju sami obavljati ovaj posao.

Digitalni alati mogli bi ponuditi rješenje. U 21. stoljeću neprihvatljivo je očekivati od poduzeća da ručno analiziraju gust pravni jezik. Umjesto toga, regulativu treba prevesti na jasan, lako razumljiv jezik. Prije sedam godina, Češka gospodarska komora pokrenula je inicijativu, stvarajući sustav u kojem je svaki zakon popraćen jednostavnom tablicom u kojoj su navedene obveze poduzetnika. Ova "inovacija", koja će postati obvezna za češke zakonodavce od siječnja sljedeće godine, destilira dugačke pravne tekstove u sažet i lako probavljiv format.

Češki model: Nacrt za EU

Češki sustav predstavlja potencijalni model za EU. Dodavanjem tablice obveza svakom novom zakonu, poduzetnici mogu brzo razumjeti svoje obveze bez prelaženja stranica složenog pravnog žargona. To ne samo da koristi tvrtkama, već također pomaže regulatorima da steknu jasnije razumijevanje obveza koje nameću, smanjujući rizik od preklapanja, proturječja i dupliciranja.

Slučaj za umjetnu inteligenciju

Osim što pojednostavljuje propise, umjetna inteligencija može imati ključnu ulogu u stvaranju modela koji dodatno usmjeravaju regulatorni proces. Iskorištavanjem umjetne inteligencije EU može razviti sustave koji automatski procjenjuju regulatorna opterećenja, identificiraju potencijalna područja za pojednostavljenje i osiguravaju da novi zakoni nepotrebno kompliciraju poslovanje. Istovremeno, te se tehnologije razvijaju na globalnoj razini i ako ih mi ne koristimo, netko drugi će to iskoristiti da vidi rupe u regulativi.

Regulatorna analiza stanja

Poslovna zajednica je dugo pozivala na takvu provjeru stanja i čini se da je konačno došlo vrijeme. Draghi koji je pozvao EU da brzo djeluje kako bi zaustavio nazadovanje konkurentnosti, preporučuje da se prvih šest mjeseci bilo kojeg novog mandata EU-a posveti ovom zadatku. Provođenjem popisa propisa EU može točno odrediti koja su pravila najproblematičnija i poduzeti korake za njihovo smanjenje ili uklanjanje.

Financijski učinak

Samo u Češkoj trošak zakonodavnih obveza za poduzetnike iznosi gotovo 3 milijarde eura. Češki zakonski okvir uključuje 30 000 zakona i otprilike 100 000 posebnih obveza, što predstavlja veliki teret za poduzeća. Pojednostavljenjem ovih obveza mogle bi se ostvariti značajne uštede – ne samo za poduzetnike nego i za državu. Uštedeći novac mogao bi se ponovno uložiti u inovacije, otvaranje radnih mjesta i napore za dekarbonizaciju, područja koja su ključna za buduću konkurentnost Europe.

Put naprijed za EU

Došlo je vrijeme za sustavniji pristup regulativi u EU. Nacionalni primjeri, poput pojednostavljenog regulatornog sustava Češke, trebali bi poslužiti kao izvor nadahnuća za reformu u cijeloj EU.

Smanjenje birokracije oslobodilo bi resurse za kritična područja kao što je dekarbonizacija, čime bi se osiguralo da Europa ostane predvodnik u globalnom nastojanju prema održivijoj budućnosti.

autor: Stefano Mallia

Predsjednik skupine poslodavaca EGSO-a

autor: Zdeněk Zajíček

Predsjednik Češke gospodarske komore

https://www.eesc.europa.eu/sites/default/files/2024-10/g1_newsletter_october_en.pdf

INDUSTRIJA 5.0: QUO VADIS?

Više od deset godina Industrija 4.0 prihvaćena je kao koncept za upravljanje tehnološkim transformacijama u industrijskom sektoru. Ali što je Industrija 5.0?

Industrija 5.0 ne predstavlja novu industrijsku revoluciju; nego nastavlja trenutnu digitalnu industrijsku transformaciju, proširujući se na načela Industrije 4.0. Ovaj novi model naglašava takozvana 'tri P': (people, planet and prosperity) ljudi, planet i prosperitet.

Industrija 5.0 nudi transformativnu perspektivu industrije, značajno ističući ljudski aspekt kao kritični i kreativni čimbenik u industrijskim procesima. Tri ključna elementa koja definiraju industriju 5.0 su usmjerenost na čovjeka, održivost i otpornost.

Usredotočenost na čovjeka daje prioritet zahtjevima i interesima radnika u procesu proizvodnje, uključujući uzimanje u obzir njihovih povratnih informacija pri uvođenju novih tehnologija. Industrija 5.0 inspirirana je 'Društvom 5.0', konceptom predstavljenim u Japanu 2017. s ciljem razvoja u digitalno društvo.

Održivost, s druge strane, naglašava kružne pristupe za ponovnu upotrebu, prenamjenu i recikliranje materijala, slijedeći pristup kružnog dizajna koji se udaljava od ekonomskog modela make-waste. U tom kontekstu, Industrija 5.0 bit će ključna za postizanje klimatskih

ambicija Europe. Otpornost u industriji 5.0 usmjerena je na raznolikost opskrbnog lanca, na prilagodljiviji, modularni i decentralizirani proizvodni kapacitet te na fleksibilne proizvodne sustave za rješavanje širokog spektra proizvodnih rizika, uključujući geopolitičke sukobe, probleme s energijom i sirovinama, izazove povezane s klimom, i pandemije. A kako se tehnologije budu razvijale, vjerojatno će se povećati i prijetnja kibernetičkih napada, čime će kibernetička sigurnost postati prioritet kako bi se spriječio kvar velikih automatiziranih sustava. Stoga Industrija 5.0 utjelovljuje novi model industrijalizacije u kojem ljudi surađuju s naprednom tehnologijom i robotima koje pokreće AI kako bi poboljšali rad na radnom mjestu. Olakšava poboljšanu automatizaciju procesa i analizu podataka u stvarnom vremenu, omogućujući ljudima da rade zajedno s robotima kako bi optimizirali procese i personalizirali korisnička iskustva. Na primjer, "koboti" (suradnički roboti) komuniciraju s ljudima kako bi optimizirali upravljanje energijom i životni ciklus proizvoda. Međutim, takva suradnja ovisi o prepoznavanju da tehnologija nadopunjuje ljudske sposobnosti i da bi se suradnja čovjeka i stroja trebala usredotočiti na kontinuirano učenje. Stoga je priroda Industrije 5.0 usmjerena na čovjeka zahtjeva jake digitalne vještine. Nužno je osigurati digitalno obrazovanje na svim razinama, od studenata do radnika. Poduzeća se moraju razviti u 'organizacije koje uče', njegujući okruženja koja maksimalno povećavaju tehnološke sposobnosti radnika. Kao rezultat toga, široka integracija digitalne tehnologije u obrazovanje i osposobljavanje povećat će pristup mogućnostima učenja koje daju prioritet ljudskom uključivanju u donošenje odluka. Kontinuirano usavršavanje i prekvalifikacija za sadašnje radnike ključni su kako bi se smanjila polarizacija tržišta, kao i digitalni jaz vezan uz spol i dob te kako bi se osiguralo visokokvalitetno zapošljavanje.

Savjetodavni odbor za industrijske promjene CCMI podržava pristup Industrije 5.0 i na vlastitu inicijativu istražuje kako se on može implementirati. Za početak, pojam Industrije 5.0 zahtijeva dodatni razvoj kako bi se jasno objasnile njegove ekonomske, društvene, političke, pravne i tehnološke implikacije. CCMI podržava vlasti i socijalne partnere u izgradnji jasnijeg konceptualnog, ekonomskog i pravnog okvira, kao i akcijskih planova za šire usvajanje koncepata Industrije 5.0, uzimajući u obzir moguće društvene posljedice.

Ako se pravilno provede, Industrija 5.0 ima potencijal promijeniti percepciju rada, stvarajući brojne mogućnosti zapošljavanja i jačajući konkurentnost EU-a.

autor: Pietro Francesco De Lotto

Predsjednik Savjetodavnog povjerenstva EGSO-a za industrijske promjene (CCMI)

https://www.eesc.europa.eu/sites/default/files/2024-10/g1_newsletter_october_en.pdf

Zašto nam treba ambiciozniji plan konkurentnosti?

Europa proživljava ozbiljnu krizu konkurentnosti kao rezultat visokih cijena energije, dugotrajnog izdavanja okolišnih dozvola, pretjerane birokracije i jednostranih ekoloških ambicija. Iako je došlo do značajne promjene tona od 2023. i nove političke smjernice Europske komisije stavljaju puno veći naglasak na potrebu ponovnog stjecanja konkurentnosti, još uvijek nam nedostaje osjećaj hitnosti.

Zapravo, netko tko živi izvan EU-a, čitajući Komunikaciju Europske komisije o dijalozima o čistoj tranziciji, imao bi dojam da je sve više-manje u redu i da bi samo nekoliko manjih prilagodbi trenutne putanje bilo dovoljno da se Europa vrati na put održive konkurentnosti.

To je glavni cilj mišljenja o dijalozima o čistoj tranziciji, nedavno usvojenog na plenarnoj sjednici EGSO-a. Iako EGSO priznaje da je postignut napredak u postavljanju temelja za konkurentniju Europu, on najnedvosmislenije navodi da EU mora biti mnogo ambicioznija ako želi zaustaviti ono što je izvješće Marija Draghija jasno opisalo kao postupno, ali postojano opadanje. Možda je najnoviji element mišljenja priznanje da su, iako u potpunosti podupiru ciljeve Europskog zelenog plana, određeni aspekti politike zapravo imali negativne posljedice na zapošljavanje i konkurentnost u EU-u te su povećali globalne emisije zbog istjecanja ugljika. To je zato što metodologija EU-a za procjenu napretka prema našim klimatskim ciljevima mjeri samo emisije iz proizvodnje i ne uzima u obzir emisije iz potrošnje. Drugim riječima, ako se čista europska proizvodnja izgubi i zamijeni intenzivnijom proizvodnjom ugljika negdje drugdje, tada se prema metodologiji Europske komisije emisije EU smanjuju, dok je stvarnost da su globalne emisije porasle. Kao takav, EGSO poziva na točniji pristup mjerenju napretka prema našim klimatskim ciljevima koji uzima u obzir ugljični otisak uvezene robe, za razliku od promatranja samo proizvodnje emisija u Europi.

Drugi važan aspekt mišljenja je potreba ubrzanja izdavanja dozvola, a posebno u dijelu koji se odnosi na procjenu utjecaja na okoliš (PUO). Dok Net Zero Industry Act postavlja temelje za brži postupak dobivanja dozvola u odabranim tehnologijama, procjena utjecaja na okoliš izričito je isključena iz ove odredbe. To je potpuno kontraproduktivno, s obzirom da je PUO često element koji oduzima najviše vremena postupak licenciranja. Kao takvo, mišljenje se zalaže za uvođenje vremenskih ograničenja za prigovore na okoliš i zalaže se za preispitivanje zaštite troškova, s obzirom na to da u određenim slučajevima pojedinci i organizacije mogu podnijeti prigovore i ne snositi povezane troškove jer ih pokrivaju javna tijela .

Treće, mišljenje poziva institucije EU-a da ne provode mehanizam prilagodbe granica ugljika (CBAM) osim ako se ne pronađe zadovoljavajuće rješenje za izvoz i osiguraju odgovarajuće mjere protiv zaobilaženja. Ako se ta pitanja ne riješe prije provedbe, postoji ozbiljan rizik da će tvrtke iz EU-a izgubiti položaj na tržištu izvan EU-a u korist globalnih konkurenata. To je osobito važno jer, nažalost, kada se tržište izgubi, nije ga lako vratiti.

Mišljenje je dopunjeno mnogim drugim prijedlozima koji su također označeni u Draghijevom izvješću, poput potrebe za smanjenjem birokracije, jačanjem ulaganja u distribucijske i prijenosne mreže i uvođenjem pravednog prijelaznog okvira koji omogućuje opsežno prekvalificiranje i usavršavanje radnika.

Europa se nalazi na ključnom raskrižju gdje status quo više nije održiva opcija, već je recept za polaganu i postojano propadanje. I u ovoj ključnoj pretpostavci, važno je da svi institucionalni akteri prenesu ovaj osjećaj hitnosti na najjasniji način. To je upravo ono što ovo mišljenje želi prenijeti.

autor: Konstantinos Diamantouros

Izjestitelj CCMI/237 „Dijalozi o čistoj tranziciji “

https://www.eesc.europa.eu/sites/default/files/2024-10/g1_newsletter_october_en.pdf

Umjetna inteligencija „proizvedena u Europi” – može se ostvariti, ali na tome treba poraditi

Akt o umjetnoj inteligenciji prvi je sveobuhvatni pravni okvir kojim se regulira umjetna inteligencija na globalnoj razini.

Umjetna inteligencija (UI) sve se više koristi i dotiče mnoge aspekte naše svakodnevne. Na primjer, kroz ciljane oglase utječe na informacije koje vidimo na internetu. No, što je još važnije, sada se koristi i u zdravstvenom sektoru za pomoć u dijagnosticiranju i liječenju bolesti, npr. raka. U tu se svrhu aplikacije umjetne inteligencije oslanjaju na UI modele opće namjene, koje treba trenirati. U njih treba unijeti mnogo slika, primjerice kancerogenih stanica, kako bi ih oni s vremenom počeli samostalno prepoznavati.

Za uspješno treniranje potrebni su podaci, goleme količine podataka. Način treniranja utječe na kvalitetu ishoda treniranog modela ili aplikacije umjetne inteligencije. Ako su podaci ili slike koji se unose netočni, sustav će zdrave stanice pogrešno identificirati kao kancerogene.

Poboljšanje medicinske i zdravstvene skrbi uvjerljiv je primjer koji nam pokazuje zašto je nužno da u EU-u imamo kapacitete i infrastrukturu za razvoj UI modela opće namjene koji su za to potrebni. Najjednostavnije rečeno, to će pomoći u spašavanju života.

Osim toga, umjetna inteligencija opće namjene može dovesti do velikih promjena u proizvodnim procesima i poduzećima. Da bi europsko gospodarstvo ostalo konkurentno, u EU-u moramo osigurati prostor za inovacije i poticati poduzetnike i *start-up* poduzeća da razvijaju svoje ideje.

Naravno, postoje rizici povezani s umjetnom inteligencijom i umjetnom inteligencijom opće namjene – od nedostataka u modelima i pogrešaka u aplikacijama do korištenja te tehnologije u evidentno kriminalne svrhe. Stoga EU mora imati i stručno znanje da se obrani od zlonamjernih napada i kibernetičkih prijetnji i mora se moći oslanjati na europsku infrastrukturu kako bi se osiguralo da, jednostavno rečeno, „svjetlo ostane upaljeno”.

Sve to ukazuje na važnost primjerenih propisa, usredotočenih na kvalitetu podataka za treniranje, metode treniranja i, na kraju krajeva, konačni proizvod. Ti se propisi moraju temeljiti na europskim vrijednostima, kao što su transparentnost, održivost, zaštita podataka i poštovanje vladavine prava. Nažalost, brojna glavna postignuća u području umjetne inteligencije opće namjene predvode akteri koji su izvan jurisdikcije EU-a. EU stoga mora razviti kapacitete da osigura da se akteri iz EU-a i trećih zemalja koji su aktivni na našem tržištu pridržavaju njegovih regulatornih odredbi i poštuju europske vrijednosti.

EU mora smanjiti tržišnu dominaciju velikih, često neeuropskih digitalnih poduzeća, među ostalim mobilizacijom alata politike tržišnog natjecanja. Tijela nadležna za tržišno natjecanje u EU-u trebaju iskoristiti svoje kapacitete i osigurati da poduzeća na hiperrazini ne zloupotrebljavaju svoj položaj u poslovanju među poduzećima (B2B) ili između poduzeća i državnih tijela (B2G).

Javna tijela mogu podupirati europske dobavljače aplikacija umjetne inteligencije i umjetne inteligencije opće namjene tako što će naručivati njihove proizvode, čime će daljnjim korisnicima i klijentima pokazati da su oni pouzdani. Europska unija posjeduje talent, tehnološko znanje i iskustvo i poduzetnički duh koji su potrebni za umjetnu inteligenciju proizvedenu u Europi. Međutim, nedovoljna ulaganja, nedostatak relevantne IT infrastrukture

i kontinuirana fragmentacija unutarnjeg tržišta koja otežava rast sputavaju konkurentnost europskih aktera u području umjetne inteligencije.

Autor: **Sandra Parthie**

[EESC info October 2024](#)

Zalaganje za proširenje: angažman za budućnost Europe

Proširenje i uključivanje zemalja kandidatkinja u Europsku uniju nije puka ekspanzija nego geostrateško ulaganje u mir, stabilnost, sigurnost i društveno-gospodarski razvoj, čime se jača demokratska struktura našeg kontinenta. Proširenje EU-a stoga je moćan alat za širenje i očuvanje temeljnih europskih vrijednosti. Bilateralna tijela koja smo osnovali s civilnim društvom iz zemalja kandidatkinja (zajednički savjetodavni odbori i platforme civilnog društva), inicijativa za članove i članice iz zemalja kandidatkinja, kao i proširenje posjeta Skupine za temeljna prava i vladavinu prava zemljama kandidatkinjama primjeri su predanosti EGSO-a produbljivanju i proširenju Unije. Naš rad pokazuje da se napredak u području nužnih unutarnjih reformi može i treba odvijati usporedno s integracijom zemalja kandidatkinja. Unatoč stalnim izazovima u nekoliko zemalja kandidatkinja te bi nas prepreke trebale poticati na intenzivniju suradnju s našim partnerima iz tih zemalja, a ne odvrćati nas od napretka.

EGSO je imao vrlo važnu ulogu u proširenju EU-a time što je sudjelovao na sastanku ministara zapadnog Balkana u Skoplju i blisko surađivao s čelnicima i čelnicama nekoliko zemalja kandidatkinja. Cilj je naših aktivnosti procijeniti spremnost zemalja kandidatkinja da ispune kriterije iz Kopenhagena i ponovno naglasiti naše zalaganje za uključiv i pravedan dijalog sa svim članovima i članicama EGSO-a, u koji će svakako biti uključeni i članovi i članice iz zemalja kandidatkinja. Zato sam ponosan što mogu reći da je inicijativa za članove i članice iz zemalja kandidatkinja, pokrenuta u veljači u prisutnosti albanskog premijera Edija Rame i crnogorskog premijera Milojka Spajića, jedan od temelja manifesta predsjedništva u kojem sudjelujem.

Aktivnim uključivanjem članova i članica iz zemalja kandidatkinja Odbor zauzima mjesto predvodnika među institucijama EU-a u postupnoj integraciji zemalja kandidatkinja za članstvo u EU-u. Učinak te inicijative opipljiv je i u sve većoj mjeri prepoznat u zemljama kandidatkinjama i EU-u, a projekt snažno podupiru i predsjednica Europske komisije Ursula von der Leyen i povjerenik za proširenje Oliver Várhelyi. Cilj je te inicijative ne samo donijeti neposredne koristi već i izgraditi čvrste temelje za dugoročne težnje zemalja kandidatkinja, njihovih građana i njihovih dinamičnih civilnih društava. Njome se civilnom društvu tih zemalja omogućuje da se izravno uključi u postupak donošenja odluka u EU-u, čime se zadržava zamah za potrebne reforme. Ukupno 146 članova i članica iz zemalja kandidatkinja aktivno je sudjelovalo u sastavljanju mišljenja o temama povezanim s proširenjem, kao što su kohezijska politika EU-a, jedinstveno tržište, održivost poljoprivredno-prehrambenog sektora i manjak vještina.

Zajednički savjetodavni odbori i platforme civilnog društva ključni su za uspostavu dijaloga među raznim dionicima, čime se osigurava da se tijekom postupka donošenja odluka čuje glas svijeta. Trenutačno su aktivni zajednički savjetodavni odbori za Crnu Goru, Srbiju i Tursku, a platforme civilnog društva djeluju prije svega u Ukrajini i Moldaviji. Očekuje se da će zajednički savjetodavni odbor za Sjevernu Makedoniju ponovno započeti s radom čim se otvori prva skupina pregovaračkih poglavlja, dok je osnivanje novog odbora za Albaniju već u tijeku.

EGSO je kao platforma civilnog društva posvećen osnaživanju i prihvatanju glasa onih koji teže slobodi, demokraciji i socioekonomskom blagostanju, čime se u konačnici potiče jača integracija u zemljama kandidatkinjama i EU-u. Zajedno gradimo svjetliju budućnost za uključivu, prosperitetnu i ujedinjenu Europu. Odbor se nepokolebljivo zalaže za proširenje i naše je djelovanje dokaz našeg vjerovanja u integriraniju i otporniju Europu u cjelini.

Oliver Röpke, Predsjednik EGSO-a

591. PLENARNO ZASJEDANJE

23-24/10/2024

RASPRAVE

Vodeća europska inicijativa za zdravlje; sudjeluju: **Simona Bellagambi**, potpredsjednica europske mreže za rijetke bolesti *EURORDIS*, i **Maya Matthews**, načelnica Odjela za stanje zdravlja, europski semestar i procjenu zdravstvenih tehnologija, GU za zdravlje i sigurnost hrane, Europska komisija; rasprava povezana s usvajanjem mišljenja SOC/801 „Oblikovanje vodeće europske inicijative za promicanje zdravlja”; **srijeda, 23. listopada 2024. u 15:00 sati**

Forum na visokoj razini o proširenju: Prema uspješnom proširenju EU-a, četvrtak, 24. listopada, od 9:00 do 16:15 sati

NAT/938

Proširenje režima jednakovrijednosti za uvoz šumskog reprodukcijskog materijala

(mišljenje kategorije C)

Prijedlog odluke Vijeća o izmjeni Odluke 2008/971/EZ u pogledu šumskog reprodukcijskog materijala kategorije „testirano”, njegova označivanja i naziva tijela odgovornih za odobravanje i kontrolu proizvodnje

COM(2024) 387 final - 2024/0214 NLE

EESC-2024- 03464-00-00-PAC-TRA

NAT/941¹**Uredba o deforestaciji: odredbe koje se odnose na datum početka primjene**

(mišljenje kategorije C)

Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2023/1115 u pogledu odredaba koje se odnose na datum početka primjene

COM(2024) 452 final - 2024/0249 COD

EESC-2024-03672-00-00-PAC-TRA

SOC/808**Osiguravanje ravnoteže između poslovnog i privatnog života svim ljudima na temelju njihovih potreba: kako odgovarajući fleksibilni radni uvjeti mogu poduprijeti međugeneracijsku solidarnost i osnaživanje žena**

(razmatračko mišljenje na zahtjev mađarskog predsjedništva Vijeća EU-a)

EESC-2024-01783-00-00-AS-TRA

Izvjestiteljica: Kinga JOÓ (HU-III)

Suizvjestiteljica: Erika KOLLER (HU-II)

SOC/811**Smjernice za politike zapošljavanja država članica**

Prijedlog odluke Vijeća o smjernicama za politike zapošljavanja država članica

COM(2024) 599 final - 2024/0599 NLE

EESC-2024-02310-00-00-AS-TRA

Izvjestitelj: Giovanni MARCANTONIO (IT-III)

INT/1066**Izvješće o politici tržišnog natjecanja za 2023.**

Izvješće Europske komisije o politici tržišnog natjecanja za 2023.

COM(2024) 115 final

EESC-2024-01290-00-00-AS-TRA

Izvjestitelj: Giuseppe GUERINI (IT-III)

INT/1056**Javna nabava / poduzeća socijalne ekonomije (samoinicijativno mišljenje)**

EESC-2024-00655-00-01-AS-TRA

Izvjestitelj: Ferdinand WYCKMANS (BE-II)

Suizvjestitelj: Alain COHEUR (BE-III)

TEN/843

**Potencijal geotermalne energije za zelenu tranziciju
(samoinicijativno mišljenje)**

EESC-2024-02690-00-00-AS-TRA

Izvestitelj: Zsolt KÜKEDI (HU-III)

Suizvestitelj: Thomas KATTING (AT-II)

CCMI/237

Dijalozi o čistoj tranziciji – pregled stanja

Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija Dijalozi o čistoj tranziciji – pregled rezultata: Snažna europska industrija za održivu Europu

COM(2024) 163 final

EESC-2024-02431-00-00-AS-TRA

Izvestitelj: Konstantinos DIAMANTOUROS (EL-I)

Suizvestitelj: John BRYAN (IE-Cat. 3)

CCMI/228

**Od postrojenja za obradu otpada do postrojenja za
proizvodnju resursa**

(samoinicijativno mišljenje)

EESC-2024-00669-00-00-AS-TRA

Izvestitelj: Anastasis YIAPANIS (CY-III)

Suizvestitelj: Michal PINTÉR (SK-Cat. 1)

CCMI/230

Industrija 5.0 i kako je ostvariti

(samoinicijativno mišljenje)

EESC-2024-01285-00-00-AS-TRA

Izvestitelj: Giuseppe GUERINI (IT-III)

Suizvestitelj: Guido NELISSEN (BE-Cat. 2)

REX/582

Revizija mehanizma EU-a za suspenziju izdavanja viza

(samoinicijativno mišljenje)

Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2018/1806 u pogledu revizije mehanizma suspenzije

COM(2023) 642 final - 2023/0371 COD

EESC-2024-01460-00-00-AS-TRA

Izvestitelj: Ionuț SIBIAN (RO-III)

ECO/648

**Dodatni elementi za razmatranje u vezi s ekonomskom
politikom europodručja 2024.**

(samoinicijativno mišljenje)

EESC-2024-01524-00-01-PA-TRA

Izvestitelj: Petru Sorin DANDEA (RO-II)

ECO/649

Dodatna razmatranja o Godišnjem pregledu održivog rasta 2024.

(samoinicijativno mišljenje)

EESC-2024-01462-00-00-PA-TRA

Izvjestiteljica: Elena-Alexandra CALISTRU (RO-III)

SOC/801

Oblikovanje vodeće europske inicijative za promicanje zdravlja

(samoinicijativno mišljenje)

EESC-2024-02124-00-00-AS-TRA

Izvjestitelj: Alain COHEUR (BE-III)

SOC/806

Nitko ne smije biti zapostavljen: europski angažman u borbi protiv rijetkih bolesti

(razmatračko mišljenje na zahtjev mađarskog predsjedništva Vijeća EU-a)

EESC-2024-02112-00-00-AS-TRA

Izvjestiteljica: Ágnes CSER (HU-III)

NAT/935

Poticanje održivih i otpornih prehrambenih sustava u vrijeme sve većih kriza

(razmatračko mišljenje na zahtjev mađarskog predsjedništva Vijeća EU-a)

EESC-2024-02010-00-00-AS-TRA

Izvjestitelji: Arnold PUECH D'ALISSAC (FR-I), Piroška KÁLLAY (HU-II), Joe HEALY (IE-III)

INT/1055

Umjetna inteligencija: daljnji koraci

(razmatračko mišljenje na zahtjev Europske komisije)

EESC-2024-00602-00-00-AS-TRA

Izvjestiteljica: Sandra PARTHIE (DE-I)

SOC/790

Poticanje mogućnosti i upravljanje rizicima koje donose nove tehnologije u javnim službama, organizacija rada i jednakija i uključivija društva

(razmatračko mišljenje na zahtjev Europske komisije)

EESC-2024-01482-00-00-AS-TRA

Izvjestiteljica: Giulia BARBUCCI (IT-II)

Suizvjestitelj: Giovanni MARCANTONIO (IT-III)

INT/1054

Program Digitalna Europa

(evaluacijsko izvješće)

EESC-2024-00492-00-00-PRE-TRA

Izvjestiteljica: Katrīna ZARIŅA (LV-I)

SOC/802

Neravnoteže u socijalnoj zaštiti općenito, a naročito za „nove oblike rada” i „netipične radnike”

(samoinicijativno mišljenje)

EESC-2024-01141-00-01-AS-TRA

Izvjestiteljica: Maria del Carmen BARRERA CHAMORRO (ES-II)

NAT/928

Usklađivanje kružnog gospodarstva i biogospodarstva na razini EU-a i na nacionalnoj razini

(samoinicijativno mišljenje)

EESC-2024-01377-00-00-AS-TRA

Izvjestitelj: Cillian LOHAN (IE-III)

INT/1053

Završna evaluacija Programa za potrošače (2014. – 2020.)

(evaluacijsko izvješće)

EESC-2024-00627-00-00-PRE-TRA

Izvjestitelj: João Diogo DE CASTRO NABAIS DOS SANTOS (PT-III)

INT/1067

Borba protiv krivotvorenja

Preporuka Komisije o mjerama za borbu protiv krivotvorenja i jačanje provedbe prava intelektualnog vlasništva

C(2024) 1739 final

EESC-2024-01676-00-00-AS-TRA

Izvjestitelj: Bruno CHOIX (FR-I)

ECO/643

Jačanje fiskalne transparentnosti participativnom izradom proračuna u EU-u

(samoinicijativno mišljenje)

EESC-2024-00571-00-00-PA-TRA

Izvjestiteljica: Elena-Alexandra CALISTRU (RO-III)

ECO/645

Klimatske promjene i njihov utjecaj na gospodarstvo

(samoinicijativno mišljenje)

EESC-2024-00701-00-00-AS-TRA

Izvjestitelj: Juraj SIPKO (SK-III)

TEN/842

Gospodarenje radioaktivnim odpadom: perspektiva civilnog društva

(samoinicijativno mišljenje)

EESC-2024-02352-00-00-AS-TRA

Izvjestiteljica: Alena MASTANTUONO (CZ-I)

Suizvjestitelj: Christophe QUAREZ (FR-II)

četvrtak, 24. listopada 2024.

NASTAVAK SJEDNICE

09:00

OTVARANJE FORUMA NA VISOKOJ RAZINI O PROŠIRENJU

Zajedničko fotografiranje

Oliver Röpke, predsjednik Europskog gospodarskog i socijalnog odbora

Nicolas Schmit, europski povjerenik za zapošljavanje i socijalna prava

Moderatorica: Barbara Moens, glavna dopisnica za EU u Politicu, Bruxelles

- **Olivér Várhelyi**, europski povjerenik za susjedstvo i proširenje (*videoporuka*)

Pitanja i odgovori s članovima i članicama iz zemalja kandidatkinja za proširenje

- **Niki Kerameus**, grčki ministar rada i socijalne sigurnosti
- **Naida Nišić**, ministrica rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga Crne Gore
- **Rolf Schmachtenberg**, državni tajnik u njemačkom Saveznom ministarstvu rada i socijalnih pitanja
- **Albana Koçiu**, albanska ministrica zdravstva i socijalne zaštite
- **Aleksandra Gajewska**, državna tajnica u poljskom Ministarstvu obitelji, rada i socijalne politike

RASPRAVA

10:45-12:00

I. SESIJA:

Dinamično civilno društvo kao preduvjet za uspješno proširenje

Uvod: **Elise Bernard**, voditeljica studija, Zaklada Robert Schuman, Paris – Bruxelles

Moderator: **Séamus Boland**, predsjednik Skupine organizacija civilnog društva, EGSO

Panelisti:

- **Alexandrina Najmowicz**, glavna tajnica Europskog građanskog foruma, Francuska – Belgija
- **Ivan Cooper**, glavni izvršni direktor udruženja Wheel (nacionalno udruženje humanitarnih organizacija, organizacija zajednica i volonterskih organizacija te socijalnih poduzeća), Irska
- **Biljana Spasovska**, izvršna direktorica Mreže za razvoj civilnog društva na Balkanu, Sjeverna Makedonija
- **Ayşe Yürekli**, viša politička savjetnica za europske poslove pri Udruženju poduzetnica (KAGIDER), Turska

RASPRAVA

12:00-13:15

II. SESIJA:

Socijalni dijalog – razmjena dobrih praksi i stečenih iskustava – daljnji koraci

Uvod: Kostas Papadakis, viši stručnjak u Odjelu za upravljanje i tripartitnost, Međunarodna organizacija rada (ILO)

Moderatorica: Lucie Studničná, predsjednica Skupine radnika

Panelisti:

- **Kinga Grafa**, zamjenica glavnog direktora, Lewiatan, Poljska
- **Suzana Radulović**, glavna tajnica, Savez poslodavaca, Crna Gora
- **Igor Zubcu**, predsjednik Nacionalne konfederacije sindikata, Moldova
- **Josef Středula**, predsjednik Češko-moravske konfederacije sindikata (CMKOS), Češka Republika

RASPRAVA

14:45-16:00

III. SESIJA

Uloga socijalnih partnera u poticanju konkurentne, zelene i digitalne tranzicije

Uvod: Stavroula Demetriades, viša voditeljica istraživanja, EUROFOUND

Moderator: Stefano Mallia, predsjednik Skupine poslodavaca

Panelisti:

- **Mariya Mincheva**, članica EGSO-a i potpredsjednica Bugarske gospodarske komore, Bugarska
- **Oleksandr Javorskij**, načelnik Odjela za konkurentnost, Savez poslodavaca, Ukrajina
- **Čedanka Andrić**, predsjednica Nezavisne konfederacije sindikata, Srbija
- **Fernando Luján de Frías**, zamjenik glavnog tajnika za sindikalnu politiku, Sindikat radnika (UGT), Španjolska

RASPRAVA

16:00-16:15

ZAVRŠNE NAPOMENE

*Kratko izlaganje: **Oliver Röpke**, predsjednik EGSO-a, i **Mario Nava**, glavni direktor Glavne uprave za zapošljavanje, socijalna pitanja i uključivanje Europske komisije*